

Nō te au ui'anga, 'Imēre mai 'ia mātou 'i kō 'i te:

NCEA.review@education.govt.nz

mē kore te 'ōpati o te Māraurau o te Pae 'Āpi'i
vaitata kiā koe (Ministry of Education office) 'i
roto 'i tō'ou `ōire

Nō tēta'i au ma'ata'anga tuatua, 'ātoro atu:

<https://ncea.education.govt.nz>

Porokarāmu Tau'anga o te Peapa
'Āpi'i Tua-Rua Teitei NCEA

**'Akamātūtū'anga
'i te Peapa 'Āpi'i
Tua-Rua
Teitei NCEA**

Mei tēta'i 150,000 tamariki 'āpi'i tua-rua e 'āpi'i nei kia rauka 'ia rātou te peapa 'āpi'i tua-rua teitei NCEA.

Ea'a te NCEA?

Ko te National Certificate of Educational Achievement, te peapa 'akairo 'āpi'i tua-rua teitei 'ua teia, mē 'akaruke tētai tamaiti 'i te 'āpi'i 'i Nū Tirēni. E toru au taka'inga o te NCEA. Taka'inga 1 ki te 3.

Ea'a te Porokarāmu Tauī'anga NCEA?

Te Porokarāmu Tauī'anga NCEA, e porokarāmu 'anga'anga te reira, tei arataki'ia ē te Māraurau o te Pae 'Āpi'i 'ei 'apai mai 'i te ko'u o te au tauī'anga ē 'itu, ko te 'akakoro'anga 'ei 'akamātūtū 'i te NCEA. Kua rauka mai teia au tauī'anga nā roto 'i te au tāpa'o'anga ki te kātōatoa nō tēta'i mata'iti katoa te roa 'i roto 'i te mata'ti 2018, ē kua 'akapāpū tika'ia ē te Kavamani 'i roto ia Pēperuare mata'iti 2020.

Tē 'anga'anga kāpiti nei mātou ki te au 'āpi'i, au māpū, au ngutu'are tangata/au kōpū tangata ē te au matakeinanga 'i te apai 'i te au tauī'anga NCEA. Ka tupu teia au tauī'anga 'i roto 'i te rima mata'iti, mei te tūranga o te tu'anga 'āpi'i 'ōu 'i te Taka'inga 1,2 ē te 3 tē kā papa ki tōna ngā'i 'i roto ia Tiānuare 2025.

 Ka rauka 'i te 'ākara 'i te tuātau o te Porokarāmu Tauī'anga NCEA nā roto 'i te tā'anga'anga'anga 'i te 'āterēti kupenga roro uira 'i raro ake mē kore QR code.

<https://ncea.education.govt.nz/what-ncea-change-programme>

Au tauī'anga 'ei 'akamātūtū 'i te NCEA

1

Ma'ani 'i te NCEA kia ngō'ie 'ua te o ki roto

- tūtaki-kore, iti mai te au tāmanamanatā'anga ki te tamariki 'āpi'i pirikoki ē te ngatā 'i te tāmou 'āpi'i nō tēta'i au tumu 'āpikēpikē o te kōpapa, ē kia rauka katoa 'i te au tamariki 'āpi'i 'i te kite 'i tā rātou peu, tō rātou tūranga 'iti-tangata ē te reo 'i roto 'i tā rātou tāmou'anga 'āpi'i.

2

Mana ōrite mō te mātauranga Māori (Kia 'āiteite te tūranga nō te au 'āpi'i'anga o te kite Māori 'i roto 'i te NCEA)

- 'akapāpū ē kia pu'apinga'ia ē kia rauka te au rāvenga ravarāi 'ei turu 'i te 'āpi'i'anga o te au kite Māori 'i roto 'i te NCEA, 'akapara-rau'are'anga atu 'i te mataara nō te kite Māori ē te 'akama'ata'anga 'i te au pū'āpi'i ka rauka 'i roto 'i teia tu'anga.

3

'Akamātūtū 'i te tu'anga 'āpi'i papa'ā ē te 'āpi'i nūmero | te reo Māori matatini ē te pāngarau, te au taka'inga ē te au vāito'anga

- 'akapāpū ē ko te au tamariki kā rave 'i te NCEA, kua rauka ia rātou te au kite karape ka rauka 'i te tā'anga'anga e pērā te kite nūmero, 'ei 'akapapa 'ia rātou nō te neke'anga atu ki roto 'i te 'āpi'i tua-toru mē kore ra te ngā'i 'anga'anga moni.

4

'Akaiti mai, kia ma'ata rā te au tu'anga 'āpi'i

- ka 'anga'ia tēta'i au tu'anga 'āpi'i ē te au 'apinga turuturu 'ōu, 'ei tūpa'u 'i te au tu'anga 'āpi'i ē tā'anga'anga'ia nei 'i teia tuātau ei 'akapāpū e, ko te au kite pakari te kā anoano'ia 'i roto 'i teia au tu'anga 'āpi'i tātakitā'i ka rauka tēta'i 'akairo teitei.

5

'Akangō'ie mai 'i te 'aka-teretere'anga o te NCEA

- Kāre te au kai ē rauka 'aka'ou 'i te 'apai mei tēta'i taka'inga ki tēta'i. E ono-nga'uru kai ka anoano'ia kia pāti 'i te taka'inga 'okota'i o te NCEA aru katoa mai 'i te reira te Reo Matatini ē te Pāngarau l'Āpi'i Papa'ā ē te 'Āpi'i Nūmero tei anoano pakari'ia kia pāti

6

Māramarama 'ua te ara ki te au 'āpi'i'anga ki mua mē kore 'anga'anga moni

- 'Anga 'i tēta'i Tāpa'o ē te 'Akairo 'i roto 'i te au tu'anga 'āpi'i kite karape tūketūkē kia tau ki te tu'anga 'Anga'anga ē umu'ua nei ei, 'akaari mai ē kua papa tēta'i tamaiti nō te neke atu ki roto 'i te tu'anga 'āpi'i nō te 'anga'anga moni ma te 'akamātūtū 'i te reira nā roto 'i te NCEA

7

'Akaruke 'ua 'i te Taka'inga Ta'i o te NCEA kia tinamou-kore tōna 'iki'anga

- 'akapāpū ē ko te Taka'inga Ta'i kā roto te reira 'i te 'ōronga 'i te tango o te 'āpi'i'anga ei tauturu 'i te au tāmou'anga 'āpi'i 'i te Taka'inga Rua ē te Toru, tei reira 'oki te au tika'anga nō te 'iki'anga 'i te tu'anga 'āpi'i tei 'akamou'ia, ē te umu'ua nei nō te tu'anga 'anga'anga takakē tei anoano'ia